

tymällä tietotekniikan mahdollisuuksiin palvella kansalaisia entistä paremmin, parantaa vammaisten mah-

dollisuuksia, edistää tasa-arvoa ja kansanterveyspolitiikkaa.

Bryssel, 16. tammikuuta 1997.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Pasqual MARAGALL i MIRA

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Oppiminen tietoyhteiskunnassa – Koulutusta koskevan eurooppalaisen aloitteen toimintasuunnitelma (1996–1998)”

(97/C 116/12)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta ”Oppiminen tietoyhteiskunnassa – koulutusta koskevan eurooppalaisen aloitteen toimintasuunnitelma” – KOM(96) 471 lopull.;

ottaa huomioon Euroopan komission 23. lokakuuta 1996 tekemän päätöksen pyytää lausunto alueiden komitealta Euroopan unionin perustamissopimuksen 198 c artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti;

ottaa huomioon komission jäsenten Edith Cressonin ja Martin Bangemannin 23. lokakuuta 1996 päiväämässään kirjeessä korostaman Euroopan komission hankkeen AK:n osallistumisesta toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon erityisesti edistämällä alue- ja paikallisviranomaisien kokemusten vaihtoa toimintasuunnitelman kattamilla aloilla sekä komission aikeen tukea alue- ja paikallishankkeitten vahvistamista kyseisellä alalla;

ottaa huomioon 13. marraskuuta 1996 tekemänsä päätöksen antaa asian valmistelu valiokunta 6:lle (Koulutus);

ottaa huomioon valiokunta 6:n joulukuun 6. päivänä 1996 hyväksymän lausuntoluonnoksen – CdR 368/96 rev. (esittelijä: Paul White);

ottaa huomioon Firenzen Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 1996 antaman kehotuksen esittää kouluille suunnattu aloite Euroopan työllisyyden parantamista koskevan luottamussopimuksen yhteydessä ⁽¹⁾;

ottaa huomioon valkoisessa kirjassa kasvusta, kilpailukyvystä ja työllisyydestä ⁽²⁾ laaditut suuntaviivat, joita käsiteltävänä olevassa tiedonannossa halutaan tukea osoittamalla, miten tietoyhteiskunnan koulutukselle ja kulttuurille asettamiin haasteisiin voidaan vastata;

ottaa huomioon AK:n lausunnon aiheesta ”Valkoinen kirja koulutuksesta: Opettaminen ja oppiminen/Kohti kognitiivista yhteiskuntaa” ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Toiminta työllisyyden parantamiseksi Euroopassa – Luottamussopimus, Firenze, kesäkuu 1996.

⁽²⁾ Valkoinen kirja: Kasvu, kilpailukyky ja työllisyys – COM(94) 700 final.

⁽³⁾ EYVL N:o C 182, 24.6.1996, s. 15

ottaa huomioon AK:n lausunnon aiheesta ”Koulutuksen teknologiset, teolliset ja yhteiskunnalliset haasteet: Ensimmäinen mietintö”⁽¹⁾;

ottaa huomioon AK:n lausunnon aiheesta ”Euroopan tie tietoyhteiskuntaan: toimintasuunnitelma”⁽²⁾;

ottaa huomioon AK:n lausunnon aiheesta ”Yhteisön monivuotinen ohjelma Euroopan multimedia-alan tiedontuottaja-yritysten kehityksen tukemiseksi ja multimediatiedon edistämiseksi syntyvässä olevassa tietoyhteiskunnassa. (Info 2000)”⁽³⁾;

ottaa huomioon AK:n lausunnon aiheesta ”Monikielinen tietoyhteiskunta ja monivuotinen ohjelma Euroopan yhteisön kielellisen monimuotoisuuden edistämiseksi tietoyhteiskunnassa”⁽⁴⁾;

ottaa huomioon AK:n päätöslauselman tietoyhteiskunnasta⁽⁵⁾;

ottaa huomioon Euroopan parlamentin kertomusluonnoksen aiheesta ”Tietoyhteiskunta, kulttuuri ja koulutus” (A4-0325/96 – 16.10.1996);

sekä

katsoo, että tietoyhteiskunta tarjoaa merkittävän mahdollisuuden käsitellä tiettyjen ryhmien kokemia epäkohtia;

katsoo, että tiedonsiirrolla oppimista edistäviä verkkoja ja kumppanuuksia tulee tietoyhteiskunnassa entisestään vahvistaa ja tukea;

katsoo, että yhteisön tulee luoda ympäristö, jossa hyödynnetään toisiaan täydentäviä aloja ja lisätään yhteisön välineiden sekä kansallisten ja alueellisten toimien yhteenkuuluvuutta samalla kun edistetään toimivien käytäntöjen leviämistä;

katsoo, että läheisyysperiaatetta tulee kunnioittaa monimedian tietosisällön vaihtoa tukevissa toimintalinjoissa sekä kehitettäessä jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä toimivien julkis- ja yksityissektorien välisiä pysyviä kumppanuuksia;

antoi 15. ja 16. tammikuuta 1997 pitämässään 16. täysistunnossa (tammikuun 16. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Johdanto

1.1. Komission tiedonanto aiheesta ”Oppiminen tietoyhteiskunnassa – koulutusta koskevan eurooppalaisen aloitteen toimintasuunnitelma” on vastaus Firenzen Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 1996 antamaan kehoitukseen esittää kouluille suunnattu aloite Euroopan työllisyyden parantamista koskevan luottamussopimuksen yhteydessä⁽⁶⁾.

1.2. Toimintasuunnitelmassa keskitytään perus- ja keskiasteen oppilaitoksiin, ja siinä seurataan opetuk-

sessä käytettäviä ohjelmia ja monimediaa koskevan neuvoston päätöslauselman päätelmiä⁽⁷⁾ sekä tutkimus-teollisuus-erityisryhmän suosituksia ”opetuksessa käytettävistä ohjelmista ja monimediasta”⁽⁸⁾.

1.3. Toimintasuunnitelman tavoitteet ovat seuraavat:

- nopeuttaa koulujen siirtymistä tietoyhteiskuntaan antamalla niille uusia yhteydenottovälineitä muuhun maailmaan;
- edistää monimedian kasvatustieteellisen käytön laajaa soveltamista sekä käyttäjien, tuotteiden ja opetuksessa käytettävien monimediapalvelujen kriittisen massan muodostamista;

(1) EYVL N:o C 100, 2.4.1996, s. 106

(2) EYVL N:o C 210, 14.8.1995, s. 109

(3) EYVL N:o C 129, 2.5.1996, s. 39

(4) EYVL N:o C 337, 11.11.1996, s. 45

(5) EYVL N:o C 42, 10.2.1997, s. 31

(6) Toiminta työllisyyden parantamiseksi Euroopassa – Luottamussopimus, Eurooppa-neuvosto, kesäkuu 1996.

(7) Koulutus-neuvoston kokous 6. toukokuuta 1996 (6802/96 Presse 122).

(8) Educational Software and Multimedia, Report on Research Industry Task Force, heinäkuu 1996.

- vahvistaa koulutuksen eurooppalaista ulottuvuutta tietoyhteiskunnan välinein ⁽¹⁾ ja edistää samalla kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta.

1.4. Komission tiedonannossa esitetään neljä toimintalinjaa, joilla on merkittävää yhteisön tuomaa lisäarvoa:

- alueellisten ja kansallisten kouluverkkojen yhdistämisen edistäminen yhteisötasolla;
- virikkeiden antaminen eurooppalaisen edun mukaisen koulutussisällön kehittämiseksi ja levittämiseksi;
- opettajien ja kouluttajien kouluttaminen ja uuden teknologian käyttöön opetuksessa;
- tiedottaminen kaikille osapuolille audiovisuaalisten laitteiden ja monimediatuotteiden tarjoamista koulutusmahdollisuuksista.

1.5. Komission tiedonannossa pyydetään rahoitusta sekä julkiselta että yksityiseltä sektorilta, jotta voidaan:

- käyttää yhteisön voimavaroja koordinoituihin, yhteisiin ehdotuspyynnöihin, kuten ”opetuksessa käytettävät ohjelmat ja monimedia” -erityisryhmä suosittelee, sekä hyödyntää yleiseurooppalaisille televiestintaverkoille ja rakennerahastoille osoitettuja varoja;
- edistää sopimuksien (Memorandum of Understanding) mukaan toimivien, pysyvien kumppanuuksien luomista julkisen ja yksityissektorin välille;
- rohkaista kansalaisten osallistumista ja kykyjen löytymistä tukemaan opetukseen tarkoitettujen ohjelmien ja monimedian kehittämistä.

1.6. Esitettyjen neljän toimintalinjan kustannukset katetaan nykyisin talousarviomäärärahoihin. Komissio aikoo kehittää nykyisten yhteisön rahoitusvälineiden (ohjelmien ja budjettikohtien) koordinaatiota sekä yhdistellä näitä välineitä sekä muita niin yksityisiä kuin julkisiakin eurooppalaisia ja kansallisia välineitä. Näin voidaan hyödyntää välineiden toisiaan täydentävää luonnetta ”opetuksessa käytettävät ohjelmat ja monimedia” -erityisryhmän suositusten mukaisesti.

2. Yleistä

2.1. Teknologian nopea kehitys vaikuttaa perusteellisesti maailmantalouteen, julkisen sektorin palvelutarjontaan sekä yhteisöjen yhteiskunnalliseen perusrakenteeseen.

⁽¹⁾ Monimedialaitteistot, palvelut, ohjelmistot voidaan määrittellä välineiksi.

2.2. Alueiden komitea (AK) suhtautuu myönteisesti ”oppiminen tietoyhteiskunnassa” -toimintasuunnitelmaan. Siinä annetaan tärkeä sysäys perus- ja keskiasteen oppilaitosten toimille, jotka antavat oman panoksensa Euroopan tasolla koordinoitulle strategialle luoda tehokas tietoyhteiskunta.

2.3. AK tietää, että tärkeimpänä koulutuksen tarjoajana Euroopan unionin alue- ja paikallisviranomaisilla on paljon kokemusta tulevaisuuden kansalaisten asianmukaisesta kouluttamisesta. Lisäksi komitea hyväksyy koulujen korostamisen komission tiedonannossa.

2.4. AK uskoo, että toimintalinjojen avulla tieto toimivista käytännöistä voidaan jakaa ja sille voidaan rakentaa. Lisäksi AK:n mielestä oppilaiden tarpeisiin vastataan komission valkoisessa kirjassaan ”Oppiminen ja opettaminen: kohti kognitiivista yhteiskuntaa” uudelleen mainitseminen ensisijaisten toimien mukaisesti.

2.5. AK haluaa vahvistaa sitä käsitystä, että vanhempien merkitys kodin oppimisympäristössä kasvaa tietoyhteiskunnassa entisestään.

2.6. AK tuntee sekä yhteisön että kansallisella tasolla harjoitettavan politiikan antaman tuen ja suhtautuu myönteisesti siihen, että yksittäisen henkilön tarpeet on tunnustettu ensiarvoisen tärkeäksi asiaksi. Komitean mielestä erityisesti strategian tasolla tarvitaan kuitenkin entistä enemmän vuoropuhelua yksityissektorin kanssa, mikäli tietoyhteiskunnan välineitä halutaan kehittää ja hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

2.7. Pyyntö opetuksen multimediaohjelmia koskevista yhteisehdotuksista vastaa moniin ”opetuksessa käytettävät ohjelmat ja monimedia” -erityisryhmän esiintuomiin aiheisiin, ja AK uskoo niiden antavan komissiolle merkittävän mahdollisuuden ottaa huomioon sekä tuottajien että käyttäjien tarpeet, kun halutaan täyttää aukko korkealaatuisten eurooppalaisten opetusohjelmien ja monimedian tietosisällössä.

2.8. AK on tyytyväinen komission aikomukseen hyödyntää sekä yhteisön välineiden että kansallisten ja alueellisten, teknologian laajaa käyttöä koulutuksessa tukevien toimien toisiaan täydentävää luonnetta. AK uskoo kuitenkin, että voimakkaasti vaikuttavat aloitteet vaativat lyhyellä aikavälillä suoraa lisärahoitusta, jotta voidaan varmistaa mahdollisimman suuri hyöty kyseisestä toimintasuunnitelmasta.

2.9. Tärkeimpiä tuloksia, tuottoa ja osoittimia tulee kehittää, jotta voidaan arvioida näistä yhteisö-, kansallisen ja aluetason toimista oppimiselle koituvaa lisäarvoa

tietoyhteiskunnassa sekä toimien vaikutusta”opetuksessa käytettävät ohjelmat ja monimedia” -erityisryhmän suositukseen. Tässä mielessä AK odottaa tietoteknologian käyttöä kouluissa koskevan Euroopan komission tutkimuksen tuloksia.

2.10. AK painottaa alue- ja paikallisviranomaisten tärkeää osuutta jäsenvaltioiden sisäisen ja niiden välisen henkilö- ja opetusvaihdon mahdollistajana sekä opetus- ja oppimiskokeilujen tukijana. Komitea myöntää myös, että monet tekijät rajoittavat näiden palvelujen kehittämisvauhtia.

2.11. AK myöntää rikkaan kulttuurisen ja kielellisen moninaisuuden ylläpitämisen kohtaamat haasteet tietoyhteiskunnassa ja on tyytyväinen tavoitteeseen tehostaa näitä ominaisuuksia yhteisössä hyödyntämällä opetuksessa käytettäviä ohjelmia ja monimediaa sekä ajamalla vähemmistöjen ja epäsuotuisassa asemassa olevien ryhmien etuja.

2.12. AK painottaa olevan tarpeellista varmistaa, että kaikki koulut voivat hyötyä tietoyhteiskunnasta, ja korostaa, kuinka tärkeää on mahdollistaa pääsy verkkoihin erityisesti syrjäseuduilla ja yhteiskunnallisista ongelmista kärsivillä alueilla sijaitseville kouluille.

2.13. AK on tietoinen siitä, että uusi tietotekniikka voi vahvistaa nykyisiä sosiaalisia raja-aitoja, ja haluaa siksi tukea oppimisen asenteita koskevia lisätutkimuksia sosiaalisten taitojen koulutuksen kehittämiseksi. Näiden avainalojen jatkokehittely on erityisen tärkeää pätevyyden ja itseluottamuksen parantamiselle sekä oppilaiden joustavalle sopeutumiselle muuttuviin olosuhteisiin.

2.14. AK kehottaa komissiota asettamaan tulevassa tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelmassaan tällaisen tutkimuksen etusijalle ja odottaa komission tiedonantoon uuden teknologian käytöstä ammattija aikuiskoulutuksessa.

3. Erityistä

3.1. *Toimintalinja nro 1: Alueellisten ja kansallisten kouluverkkojen yhdistämisen edistäminen yhteisötasolla*

3.1.1. AK korostaa, kuinka tärkeitä koulujenvälisen verkkojen yhdistämiseen tähtäävät hankkeet ovat, ja sitä kannustaa alue- ja paikallisviranomaisten saama tunnustus näiden toimien tukijana. Komitea on erityisen tyytyväinen siihen, että toimintalinja toteutetaan hajautetusti. Tarkoitus on, että toteutuksesta vastaavat opetusministeriöiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten ja yritysten muodostamat tilapäiset yhteenliittymät.

3.1.2. Tällä hetkellä jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaiset tukevat monien sähköisten kouluverkkojen kehittämistä, ja AK korostaa viranomaisten keräämää tietoa arvioitaessa oppimisesurssien ja digitaalisen tiedon sähköisessä muodossa tapahtuvan vaihdon mahdollisuuksia koulutuksessa.

3.1.3. AK panee tyytyväisenä merkille aloitteen kehittää yhteisön ”verkkojen verkosto” mutta haluaa korostaa kaikkien oppilaiden tasa-arvoista pääsyä verkkoihin, kun alueelliset ja kansalliset verkot liitetään yhteen. Komitean mielestä on myös tarpeen määrittää eurooppalaiset laatustandardit koulussa ja kotona käytettävälle opetusohjelmille ja monimedialle.

3.1.4. Tiedonannon tavoin myös AK korostaa, että opetuksessa käytettävien ohjelmien ja multimedian menestyksekkäästä integraatiosta saatuihin kokemuksiin perustuvaa toimivaa käytäntöä on hyödynnettävä koulutusohjelmissa, mutta tunnustaa samalla, että asianmukaiset välineet ja tieto ovat jakautuneet jäsenvaltioissa epätasaisesti.

3.1.5. AK ehdottaa komissiolle myös sellaisten yhteisön välineiden käyttöä edistäviä toimia, jotka tukevat kouluverkkojen yhdistämistä yhteisön tasolla. AK:n mielestä on hankittava lisävoimia, joilla voidaan lisätä tietoyhteiskunnan kehittämiseen tähtäävien ja vaikuttavien eurooppalaisten ohjelmien tarjouskilpailuun liittyvää neuvontaa ja ohjausta.

3.1.6. AK uskoo perus- ja keskiasteen koulujen olevan tyytyväisiä edellä mainittuihin toimiin ja että kyseiset toimet nopeuttavat eurooppalaista ulottuvuutta jäsenvaltioiden koulujen opetussuunnitelmissa vahvistavien kumppanuuksien kehittämistä. Lisäksi komitea korostaa tutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen tarvetta jäsenvaltioiden välillä yhteisön kaikkien opiskelijoiden liikkuvuuden edistämiseksi.

3.1.7. AK toteaa tyytyväisenä, että ”verkkojen verkosto” on avoin kehitysmaissa, erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maissa tehtäville kokeiluille.

3.2. *Toimintalinja nro 2: Virikkeiden antaminen eurooppalaisen edun mukaisen, opetustarkoituksiin käytettävissä olevan tietosisällön kehittämiseksi ja levittämiseksi*

3.2.1. Komission tavoin myös alueiden komitea uskoo opetuksessa käytettävien ohjelmien ja monimedian tuottajien ja käyttäjien kannalta olevan elintärkeää tehdä yhteistyötä kaikissa kehitys- ja tuotantovaiheissa, mikäli tuotteista ja palveluista halutaan saada mahdollisimman paljon hyötyä.

3.2.2. Jäsenvaltioiden perus- ja keskiasteen opettajat voivat parhaiten tunnustaa opetuksen ja koulutuksen erityiset tietosisällöt. Euroopan unionin alue- ja paikall-

lisviranomaiset ovat avainasemassa tämän tiedon hyödyntämisessä, ja he voivat mahdollistaa julkisen ja yksityissektorin välisten paikallistason kumppanuuksien kehittämisen siten, että ne vastaavat sekä tuottajien että käyttäjien tarpeisiin ilman myönnytyksiä tuotetun opetusmateriaalin sisältöön.

3.2.3. AK viittaa antamaansa lausuntoon aiheesta ”Koulutuksen teknologiset, teolliset ja yhteiskunnalliset haasteet: Ensimmäinen mietintö” – COM(94) 728 final – jossa se pyytää erityistoimia edistämään tasavertaisia koulutusmahdollisuuksia varsinkin miesten ja naisten välillä sekä varmistamaan, että epäsuotuisassa asemassa olevilta ryhmittä (esimerkiksi maaseutuyhteisöissä asuvilta, vanhuksilta ja etnisiltä vähemmistöiltä) ei evätä mahdollisuutta käyttää uutta opetus- ja koulutusteknologiaa.

3.2.4. AK:n mielestä on hyvä, että komissio tunnustaa digitaalisen televisiokanavan tarjoamat mahdollisuudet ja tukee koulutuksellista sisältöä kehittäviä eurooppalaisia yleisradioyhtiöitä. Komitea muistuttaa komissiota kuitenkin siitä, kuinka tärkeää on rohkaista myös vanhempia hankkimaan tietoa suorapalvelujen ja koulutussisällön potentiaalisesta arvosta ja antamaan oma panoksensa sen kehittämiseen, kuten joissakin jäsenvaltioissa tapahtuu.

3.2.5. AK ehdottaa, että käynnistettäisiin pikaisesti eurooppalainen kampanja, jonka tavoitteena on kytkeä lasten vanhemmat suoraan mukaan näihin kaavailuihin. AK:n käsityksen mukaan tämä on sopivin tapa monimediamahdollisuuksien tuomiseksi koteihin.

3.3. *Toimintalinja nro 3: Opettajien ja kouluttajien kouluttaminen uuden teknologian käyttöön opetuksessa*

3.3.1. AK:n mielestä on hyvä, että tiedonannossa painotetaan opettajien koulutusta ja tukemista, jotta voidaan vahvistaa opettamista ja oppimista tukevien monimediatuotteiden leviämistä.

3.3.2. Merkittävänä palvelujen suorittajina Euroopan unionin alue- ja paikallisviranomaisilla on suoraa kokemusta uuden teknologian koulutusohjelmiin soveltamisen johtamisesta, ja ne tukevat komission näkemystä siitä, että opettajan ja kouluttajan roolit muuttuvat oppimisen muuttuessa entistä itsenäisemmiksi ja aktiivisemmiksi.

3.3.3. AK:n mielestä komission ehdotus koulutuskeskusten verkosta on hyvä mutta uskoo, että monilla alue- ja paikallisviranomaisilla saattaa olla vaikeuksia varmistaa tällaisten laitosten tulevaisuus pitkällä aikavälillä silloin, kun varojen käyttökohteita muutetaan ja niiden käytöstä annetaan mahdollisimman suuret valtuudet perus- ja keskiasteen oppilaitoksille. Komitea toivoo tähän lisäohjeita.

3.3.4. AK uskoo, että aikaisemmat kokemukset jäsenvaltioiden sekä teknistä että ammattikoulutusta koskevista aloitteista, joissa alue- ja paikallisviranomaiset ovat olleet mukana, ovat osoittaneet liikkeellelähtöön myönnettyjen varojen arvon. Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimet ovat edistäneet erittäin keskitettyjä työpaikkakoulutusohjelmia, jotka ovat toimineet erittäin tehokkaana muutuskatalysaattorina lyhyellä aikavälillä.

3.3.5. AK yhtyy komission näkemukseen siitä, että avoimet ja joustavat oppimismenetelmät ovat osoittautumassa erittäin tehokkaaksi, ja on samaa mieltä siitä, että kouluissa usein esimerkiksi kielenopetuksessa hyväksi havaittu käytäntö voi toimia piristysruiskeena koulun opetussuunnitelman muille osille. AK huomauttaa opettajilla olevan yhä enemmän vaikeuksia kokeilla uusia menetelmiä, koska monissa jäsenvaltioissa markkinavoimat vaikuttavat kouluihin. Komitea painottaa, että opettajainkoulutuslaitoksista saaduista kokemuksista voidaan saada tietoa tämän toimintalinjan toimille.

3.4. *Toimintalinja nro 4: Asianosaisten valistaminen uuden teknologian tarjoamista koulutusmahdollisuuksista*

3.4.1. AK on tyytyväinen komission aikeeseen käyttää sekä sähköisiä että perinteisiä medioita tiedottaessaan yhteisöille uuden teknologian tarjoamista mahdollisuuksista.

3.4.2. Perus- ja keskiasteen oppilaitosten osakkaat vaativat säännöllisesti tietoa opetusohjelmia ja monimediaa opetuksessa hyödyntävien koulutusaloitteiden vaikutuksista, ja AK uskoo alue- ja paikallisviranomaisien olevan avainasemassa tämän toteuttamisessa. Tässä yhteydessä kaikista oppilaitoksista voitaisiin nimetä vastuuhenkilöitä, jotka tiedottaisivat työyhteisössään uuden opusteknologian tarjoamista mahdollisuuksista ja kehityksestä. Nämä vastuuhenkilöt voisivat pitää yhteyttä alue- ja paikallisyhteisöihin ottaen huomioon niiden kasvava vastuu tällä alalla.

3.4.3. Vihreässä kirjassa ”Elämä ja työ tietoyhteiskunnassa – ihmisläheisyys etusijalle”⁽¹⁾ mainitaan tiedon levittämällä digitaaliaikakaudella olevan sekä haasteita että mahdollisuuksia, ja koulut ovat yhteisössä tärkeitä elinikäisen oppimisen keskuksia. AK on komission kanssa kuitenkin samaa mieltä siitä, että niin opettajia, koulun johtajia kuin toimintalinjojen laatijoita vaaditaan panostamaan suuntaviivojen kehittämiseen, uusien ryhmien perustamiseen sekä kokousten ja näytte-

(1) ”Vihreä kirja: Elämä ja työ tietoyhteiskunnassa – ihmisläheisyys etusijalle”.

lyiden edistämiseen, mikäli halutaan että uutta teknologiaa käytetään ja hyödynnetään myös perus- ja keskiasteen oppilaitosten ulkopuolella.

3.4.4. AK katsoo, että nämä uudet opetusvälineet on annettava ensi sijassa koulujen ja kirjastojen dokumentaatiokeskusten käyttöön, jotta opetushenkilökunta, oppilaat ja mahdollisesti koulun ulkopuolisetkin käyttäjät voivat hyödyntää tietojään uudesta teknologiasta ko. luku- ja opiskelukeskuksissa.

3.5. *Voimavarojen liikkeellesaanti sekä yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksien edistäminen*

3.5.1. AK tietää, että on välttämätöntä varmistaa sekä julkisten että yksityisten toimijoiden täysi tuki niin yhteisön, kansallisella, alue- kuin paikallistasolla, jotta neljän toimintalinjan tavoitteet saavutetaan. Komitea uskoo komission voivan edistää entistä aktiivisempaa osallistumista sekä lisätä tietoisuutta jäsenvaltioissa koordinoitulla ja korkeatasoisella tiedotuskampanjalla, jossa osoitetaan selkeästi hyväksi havaitut menettelytavat kumppanuuksien ja hankkeiden osalta sekä tehdään ohjelmien välinen yhteys avoimeksi. Tämä olisi hyvä asia perus- ja keskiasteen oppilaitosten kannalta, ja se voisi jatkaa elinikäisen oppimisen eurooppalaisen vuoden aikana saaduista kokemuksista. Ensimmäinen ehdotuskierros joulukuussa 1996 antaa perus- ja keskiasteen oppilaitoksille mahdollisuuden antaa oma panoksensa yhteisön ohjelmiin ja laajentaa niiden tietoa ja asiantuntemusta uusille aloille. AK painottaa koordinoitun tuen tarvetta, jotta yhteisön voimavaroja voidaan käyttää koko teholla, kun uusia kumppanuuksia tehdään tunnetuksi kehityksen avainaloilla.

3.5.2. AK:ta kannustaa aikomus perustaa uusi toimisto, esimerkiksi yksityinen säätiö, joka toimisi Euroopan tason toimijoiden tarvitsemana tiedonhaun ja vuoropuhelun keskuksena. AK haluaisi komission tukevan sopivien, nykyään toiminnassa olevien yritysten kehittämistä jäsenvaltioissa ja alueilla sekä luovan samanlaisen tukirakenteen aluetason kumppanuusohjelmille, joissa yksityissektorilla on tärkeä osuus.

3.5.3. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat havainneet elinikäisen oppimisen keskusten syntyminen jäsenvaltioiden yhteisöihin, erityisesti kouluihin ja kirjastoihin. AK haluaisi kannustaa komissiota pitämään kyseisiä keskuksia oppivien yhteisöjen merkittävänä kehittämiskeskuksina ja rohkaisevan niitä hyödyntämään uusia mahdollisuuksia merkityksensä vahvistamiseen tarjoamalla palveluja liike-elämälle paikallisin sopimuksin (Memorandum of Understanding).

3.5.4. AK suhtautuu myönteisesti komission tavoitteeseen järjestää tiedotus- ja viestintätapahtumia ja -kampanjoita yhteistyössä kaikkien sektorilla toimivien tahojen kanssa sekä uskoo, että vanhempien tulisi olla tärkeä tiedotuksen kohderyhmä, joka tavoitetaan perinteisten medioitten kuten lehdistön, radion ja television kautta.

3.5.5. AK varmistaa, että kaikki mahdollisuudet edistää hyväksi havaittuja toimintatapoja käytetään ja pyytää tukea paikallistason toimintaa tukevien alueellisten konferenssien ja seminaarien järjestämiseksi.

4. Päätelmät

4.1. Kouluilla on suuri vastuu tarjota oppilaille taitoja käyttää uusia tieto- ja viestintävälineitä yhä enenevässä määrin tietoon perustuvassa yhteiskunnassa. AK uskoo tämän kaksivuotisen toimintasuunnitelman rohkaisevan yhä useampia perus- ja keskiasteen oppilaitoksia kokeilemaan uusia oppimisympäristöjä sekä vaihtamaan tietoa sähköisten verkkojen kautta.

4.2. Jotta uuden teknologian tarjoamat mahdollisuudet voidaan hyödyntää mahdollisimman tarkkaan ja jotta koulujen opetusta ja oppimista voidaan tehostaa, AK:n mielestä tulee löytää lisää voimavaroja niiden varojen lisäksi, jotka on jo jaettu nykyisille yhteisöohjelmille.

4.3. AK on tyytyväinen yhteiseen ehdotuskierrokseen ja panostukseen nykyisten välineiden ja ohjelmien (mm. Sokrates, Leonardo, Media II, Info 2000 sekä tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen ohjelmat) sekä yleiseurooppalaisten televiestintäverkkojen avulla. Lisäksi komitea suhtautuu myönteisesti rakennerahastojen rahoitusmahdollisuuksien käyttöön.

4.4. AK kehottaa EU:ta kuitenkin harkitsemaan yhteisön ohjelmien ja välineiden tarjoamien rahoitusmahdollisuuksien yhdistämistä sekä lisärahoitusta yhdestä hajautetusti toimivasta toimintakehyksestä sen sijaan, että kutakin välinettä käytetään omien, muiden säännöistä eroavien sääntöjensä mukaisesti.

4.5. AK uskoo, että tämä olisi tehokkain tapa varmistaa paras tulos, jolla saavutetaan komission tavoite varmistaa, että kaikki koulut, yliopistot ja kirjastot on liitetty tietoverkkoihin vuoteen 2000 mennessä; tällöin kaikki eurooppalaiset nuoret voivat osallistua täysin tietoyhteiskuntaan.

4.6. Koska oppiminen on niin yksittäisten henkilöiden kuin organisaatioiden strateginen avaintoiminta, AK pyytää komissiota säilyttämään kyseisessä toiminta-

suunnitelmassa asianmukaisen tasapainon toisaalta talouselämän tarpeiden ja toisaalta yksittäisten ihmisten tarpeiden täyttämisen välillä.

4.7. Jotta yksityissektorin voimaa voitaisiin hyödyntää mahdollisimman hyvin, AK uskoo joidenkin yhteisön välineiden menettelyjen yksinkertaistamisen olevan tarpeen. Alue- ja paikallisviranomaiset pyrkivät jatkuvasti parantamaan koulutuspalveluja yhteisössään sekä odottavat mahdollisuutta tehdä yhteistyötä kaikkien kanssa tässä mielenkiintoisessa koulutusaloitteessa.

4.8. AK korostaa, että on tärkeää levittää tietoa kokonaiset yhteisöt liikkeellesaavien alue- ja paikallis-konferenssien ja -toimien avulla. Tällaiset foorumit edistäisivät kokemusten vaihtoa erityisesti julkis- ja yksityissektorin välisten kumppanuuksien luomisesta ja kehittämisestä asianmukaisten toimien tukemiseksi.

4.9. AK kehottaa komissiota ottamaan huomioon EU:n eri jäsenmaiden hyvinkin vaihtelevan politiikan ja käytännön kehitettäessä koulutussektorin tietotekniikkaa. Tässä yhteydessä se korostaa paikallisten ja alueellisten konferenssien tarjoamaa mahdollisuutta hankkia

tietoa asiaan liittyvistä erilaisista kokemuksista ja lähestymistavoista.

4.10. AK hyväksyy lämpimästi tämän toimintasuunnitelman ja sitoutuu vastaamaan uusiin haasteisiin nopeasti ja tehokkaasti. Se korostaa alue- ja paikallisviranomaisten merkitystä monimediapalvelujen sekä koulutuksen tarjonnassa sekä suhtautuu myönteisesti toimintaohjelman täytäntöönpanon hajauttamiseen, jolloin alue- ja paikallisviranomaisten kokemukset tällä alalla voidaan ottaa tehokkaasti huomioon. Komitea kannattaa vahvasti komission tavoitetta jatkaa kehitystä nykyisistä alue- ja paikallishankkeista lähtien ja edistää toimivien käytäntöjen levittämistä EU:n alue- ja paikallisviranomaisten kesken toimintasuunnitelman kattavilla aloilla.

4.11. AK on tyytyväinen voidessaan omalta osaltaan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin sekä rikkaan kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden säilyttämiseen jäsenvaltioissa ja niiden välillä.

4.12. Alueiden komitea haluaa edelleenkin tukea täydellä teholla yhteisön koulutusaloitetta ja toivoo, että sitä kuullaan kaikista päätöksistä ja toimenpiteistä, jotka ovat toimintalinjojen tulosta.

Bryssel, 16. tammikuuta 1997.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Pasqual MARAGALL i MIRA